

HASTA HEKİM İLİŞKİSİ, AYDINLATILMIŞ ONAM

Aydınlatılmış onam özerkliğe saygı ilkelerinden biridir. Aydınlatılmış onam diğer adıyla bilgilendirerek rızasını alma hastaya uygulanacak tedavi, operasyon her türlü uygulamada hastanın rızasını almak için yapılmış olan tam bilgilendirme değildir. Hasta hekime danışır hekim, gerekli her şeyi en baştan en sonuna kadar anlatır tüm gelişebilecek riskleri ve alınacak önlemler seyir hali vb...

Hekim, Hastayı bilgilendirirken onun anlayabileceği açık bir dil ve üslup kullanmalı bunun için **Tedaviyle ilgili;**

1. Hastalığının neden gerçekleşmiş olabileceği.
2. Tedavinin amacı.
3. Hastalığın Durumu (seyri)
4. Tedavi için geçecek zaman aralığı.
5. Tedavi sonrası Tatmin durumu beklenen ve beklenmeyen olası sonuçlar.
6. Varsa Alternatif tedavi yolları.
7. Önerilen tedaviyi kabul etmeyen hastaların karşılaşılabilecekleri sonuçlar.
8. Tedavi sırasında karşılaşılabilecek riskler.
9. Tedavinin başarı durumu.
10. Hekimin açık net bir şekilde her bilgiyi hastaya anlata bileceğini ifade etmesi.

11. Tedavinin katlanabilececek ücretleri.

12. Eğer hastanın psikolojik durumu bilgilendirilmeye yeterli değilse ama bilgilenecek istiyorsa bir psikolog eşliğinde yardım ile bilgilendirmenin erişilebilmesinin sağlanması.

Aydınlatılmış onamda dikkat edilmesi gereken hususlar; Hastanın bazı durumlarda aydınlatılmış

Birde Geçersiz Aydınlatılmış onam vardır şöyle ki;

1. Hekim, hastayı aydınlatmadan operasyon yada tedavi yapıyorsa.
2. Etik ilkelerinin dışında alınan onam
3. Hukuk kurallarına karşı alınmış onam
4. Gebeliğin sonlandırılmasında (10 hafta) Zorunlu haller harici verilen onam geçersizdir.
5. Ötenazi onamı geçersizdir.
6. Hastanın bilinci yerinde olduğu halde hekimin bunu görmezden gelerek verdiği onam..

Kişinin Kendi Kararını Veremem Hallerinde;

1. Alzheimer
2. Madde bağımlıları
3. Alkolikler
4. İleri yaşlılık
5. Bilinci kapalı olması(Koma-Yarı koma halleri)
6. Ruh ve Sinir hastalığı olanlar (Her türlü Akıl hastalığı)
7. Özürlü (Otistik, Zihinsel engelli) olanlar
8. Reşit olmayan bireyler
9. Hasta olup hastalık yüzünden ağır acılar çekenler.
10. Yetim olanlar(Belli yaşa kadar kurum karar verir)

Aydınlatılmış onam, Babacıl yaklaşım olan paternalistik yaklaşıma karşıdır. Doktor sizin için en iyisini ben bilirim benim kararlarım ve verdiğim reçete sizin için doğrudur. Bu tedaviyi uygulamamız lazım gibi zorlayıcı ve tek taraflı bilginin az ve yetersiz kalması, Doktora karşı hastanın güveni bu güvenle hareket eden doktorun aldığı kararların en doğrusu olduğunu ifade etmesi paternalist yaklaşımdır. Bu Yaklaşımın karşısında, Aydınlatılmış onam ilkesi çıkmaktadır.

Eğer hasta, hekime hastalığı ve yapacağı operasyonla ilgili ayrıntılı bilgi isterse hekim zorunlu haller dışında hastasına aydınlatılmış onam ilkeleri gereği hastasına bu bilgileri vermek zorundadır.